Ч. 88. Чернівцї, середа дня 27. липня (9. серпня) 1905 р. Рочник XXI.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ що середи, пятницї і недїлї, з тижневим додатком „РУСКА РАДА“.
Редакция, адміністр. і експедиция при улици Петровича ч. 2.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застережене. — Рекламациї неопечатані вільні від оплати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“ разом з „Рускою Радою“:
на цїлий рік . . . . . 20 К. — с.
„ пів року . . . . . 10 „ — „
„ чверть року . . . . 5 „ — „
„ місяць . . . . . . 1 „ 70 „
Поодиноке число „Буковини“ 16 сотиків.
Передплата і належитість за інсерати платні в Чернівцях.

РАЗПНИ!

Вороги казять ся, а ми ликуємо, що додаємо їм духа казити ся. В ч. 5042. з 6. с. м. помістили „Czernowitzer Nachrichten“ яко вступну статю — „Die Ruthenengefahr“. На самім початку каже від себе редакция, що „Verfasser ist ein guter Kenner der Verhältnisse.“ — Ми постараємо ся виказати, що той добродїй не є таким знатоком, за якого хоче будь що будь уходити в очах наших ворогів. Ми навіть скажемо, що той добродїй чув що десь дзвонили, тілки бідолаха не знає де. Ми єму вдячні, бо признав нам се що ми давно сказали, себ то, що аналоґія відносин в Галичинї і Буковинї показує нам, що ми не помилили ся, сказавши, що кацапи получили ся з ворогами нашого народа, а то-ж дуже виразно каже редакция, що та ненависть, той клич відносить ся тілки до нас — Jungruthenen.

Автор несьвідомо підхлїбює нам, кажучи: „Die Ruthenengefahr ist bis heute zu einer das Land schwer bedrohenden Gewitterwolke mächtig ausgewachsen.“ — Ми й не сподївали ся, що наш засїв так гарний плід видав і то так скоро, бо наші сили покладали на те, аби нас вороги бояли ся, бо тим самим признають нам нашу зростаючу силу і сьвідомість і тим самим з нами числити ся будуть, бо з масою не сьвідомою, не з'орґанізованою чейже нїхто не числить ся.

Автор переходить від 15 лїт до нинї розвій нашого народа на Буковинї. Шкода для нас і сором авторови, що, беручи ся за культурний розвій народа, не знає его. Тут він ідентичний з Поляками-шовіністами в Галичинї, бо образовані противники уміють добре історию політичну і культурну свого противника. На жаль в шарлятана того нема.

Ми не будемо тут писати історию культури, тілки будемо мати на цїли вказати людям, де помиляє ся автор, а де говорить правду.

Коли нас захопила конституция в Австриї, то ми не були сьвідомі національно. Допера з часом ми мусїли виробляти інтеліґенцию, якої в нас не було і те ось не зрозуміле річи було, що наші Русини тут на Буковинї потягли до царославного престола, бо національність мішали вони разом з релїґією, як й тепер то чинять короткозорі кацапи, та езуїти в політичній місиї. — Осип Федькович, Ізидор Воробкевич і иньші були сподвижниками культурного і національного відродженя Русинів на Буковинї, коли ідеї Т. Шевченка прийшли через Галичину до Буковини в 60 рок. Дальшим керманичем відродженя культурного був і є Ом. Поповни, а політичними провідниками Піґуляк, Стоцкий, Василько й иньші. Ось фактичний стан. Купчанко, не був так то страшним чоловіком, як видаєть ся авторови, щоби аж против нього мусїла Австрия винаходити (ipsissima verba автора) нових якихсь Русинів. Сьмішне воно справдї та дитинячо виглядає, а справдї надруковане. Автор приписує нам більше чести, нїж ми до неї самі признаємо ся, бо каже, що ми стояли вже давнїйше при кермі краєм; ми бажаємо того, але тілки на нашу часть, до другої ми не похопні. — Справдї каже автор, що — den russischen Rubel bedürfen wir nicht, — але не тому, що в нас є сьвідоме своє національне почуте, що ми за гроші не дамо продати нашого сумлїня й нашого народу, а каже, що ми нїби то дістали гроші від правительства. Ну, ну, добрий Kenner der Verhältnisse! Хто хоть дрібочку знає галицкі відносини, то той певно скаже — гей пане автор, чи ви не вчили ся у якій садаґурскій академії історий, та історий культури, бо на таке мусить вийти, коли ви кажете, що ґраф Баденї був сотворителем Русинів і дав їм керму у руки. Хто читав трошки в 1897. р., то знати буде, що за ґрафа Баденього полила ся наша кров і колиж більше сидїло наших людий замкнених по тюрмах за вибори, як не того року? Дальше переходить автор до всеукраїнського з'їзду в Полтаві — та сарака не знає де відбув ся, бо каже, що в Київі, і стає по сторонї бюрократичної системи, та царского самодержавія, прилучуючи ся до виводів „Polsko-го Słow-а“ і „Neue Freie Presse“. І ренетує — „разпни Україну“, бо Росия розлетить ся, наколи Україна дістане свої права, яко народу. Бо сарака хоче вчинити з Івана Наумовича (не Петра пане автор), та Добрянського (а називає ся він Алфред), перлами у нашім народї. Та ми дещо пояснимо авторови. Іван Наумович справдї заслужив ся для нашого народу, коли в 70. р. видавав „Ниву“, колиж однак пішов служити Москві, ми, гірко споминаючи его, викинули з памяти, яко зрадника народу, ну а Альфред був чейже спасителем Австриї на Угорщинї, в 48.—49. р. він для Австриї перла, але не для нас, бо в нас не грав він ролї, й ми певно, що перлою его назвати не можемо. Автор кидає ся на усї сторони, підпираючи і тїшучи ся з ворогованя проти нам. Споминає за віче в Перемишлї і накидаєть ся за резолюциї поставлені на нїм. То не перше віче п. автор в Перемишлї, де ми домагаємо ся подїлу Галичини на дві половинї. То давна історія, то один більше причинок до доманань нашого народу зглядом правительства від давна, бо стоючи на становищи, що край культурно і матеріяльно може піднести ся лишень тодї, коли він свої сили з'уживає на своє добро, а не на другого, мусимо домагати ся роздїлу Галичини, щоби наші грошї й наша праця не йшла на пожиток польскому народови, а на шкоду нашому. Бо если би заспокоювано наші культурні потреби на рівні з польскою частию Галичини, то певно, що ми би не підносили того бажаня. А вжеж нещасливо удало ся авторови, коли каже, що хочемо вигнати польских дїдичів. Нї, не вигнати, але по доброму, солоно їх заплативши за нашу землю, хочемо їх позбути ся, бо то нашою землею обдаровували їх польскі королї, почавши від 1340 р. від Казимира Великого. Не прогнати, не забрати, а купити хочемо землю. Ну що-ж, чи не справедливі наші жаданя що до шкіл?! Ми запитаємо автора, чи позволили би Нїмцї у Німеччинї свої середні школи спольщити?! і

Із Т. Т. Єжа. **Словачка.**

Вільно переклала *Богданна Ом. Глїбовицка.*

(Дальше.)

Дївчина сказала, що розуміє, хоть нї крихітки не розуміла, чому іменно батько велить еї соромить Франка. — Сам батько не толкував еї того, що він би рад через заохоту до перегонів в науцї дїтий заохотити до науки самої.

— Одно перед другого учити муть ся, так і скорше научать ся чого там — сказав собі! Ось що?!

І хлопця те-ж наказував:

— Слухай но ти — не дай себе засоромити Ленцї. — Вона від тебе богато молодша, гляди-ж, щоби який голтїпака в школї не знущав ся над нею. — Ти хлопець — вона дївчина. Ти зух — та і дужий, вона слабосила. Розумієш?

Франко трохи розумів, трохи нї. — Що там про науку, то єму байдуже, та се все єго занято не мало, що мав стати опікуном Ленки. — Поза сим він чимало гарного бачив. Буде драча, бійка — а все за Ленку, от се найпаче охотило єго до школи. До всякої бійки він страх охочий, чує як вже свербить долоня.

Так і відказує:

— І пальцем доторкнути ся до неї не дам нікому.

— Се розумію.

— Ну — а будеш ся вчити?

— Та, так!

— Гляди-ж, щоб вона не навчилась скорше читати як ти.

Хлопець лиш липпув очима, бо і не знав на яке лихо здалось єму се читане. — Так не бути-ж єму нї попом, нї писаром при „самабірі“. — В дома у нього нї книжки; батько сам не вміє читати, а его — себ то Франка — се одно займе, що стане опікуном Ленки.

Та і сторожив він еї дуже обережно, найпаче зразу. Приходив по неї рано та з полудня. Зі школи домів відводив і совісно все рапортував старому:

— Нинї всьо було в ладї. — Нїхто не займав Ленки нї словечком.

— Так і бережи ти еї!

— Ну, ну я і бережу.

— Вона дївчина — а ти хлопець.

— О! про се я знаю гаразд.

Часом поспитав старий:

— Ну, а як там в школї?

— Добре — відказує хлопець — знаменито!

„Добре“ — „знаменито“, се дотичило учителя, що звав ся Людвик. чи радше з мадярска „Lajosz“ Штори, та був ідеал педаґоґа, що учить з поклику душі. — Покликане заступало у него практику, якої і годї було набути єму, двайцятьлїтному молодцеви. — Повитав він дїтий як сердечних другів; вказачив їм місця і так промовив до них:

— Будемо з собою в дружбі. — Не питаю вас, чи ви з охоти сюди прийшли, та сего я певний, що радо сюда мете приходити. — Як би вам що було не до вподоби, так скажіть щиро.

Ляйош поклав собі за задачу, упріємнювати дїтям науку. — На се ужив всяких способів, які-б може були і без хісна, як би він своєю особою — що так скажу — просто не маґнетизував дїтий. — Він цїлий був одною любовю; просив, налягав часто, а все так солодко, щиро та любо, що еї прошеня его ставали за найкрііщі розказки. — В прошенях его була непоборима сила розказу. — Сим робом володів самовладно серцями своїх учеників, та робив з ними, що захотїв. — Цїкавих учив, непосидючих, а до колотнечі похіпних успокоював, лагодячи надто палкі, поривисті натури.

Ленка була цїкава — Франко нї! — Ленка немов то ликала всї науки, які виходили з уст учителя, — Франко дрімав. — Лекциї се для него хвилї правдивих нудів; та сих то нудів не стерпів би Франко, як би не Ленка. — Він неї обіцяв сторожити еї та опікувати ся нею, отсей обовязок вважав він немов то пунктом чести. — Так і ходив до школи точно, а учив ся як на напасть. Научив ся — хоть не без труду — читаня, писаня та чотирох рахункових дїлань, а навчив ся, бо мусїв. — От се всьо нагнав в его голову учитель як раз так, як в коновку вливаєсь воду, просто насильно. Поза се однак научити Франка що небудь більше і у самого Ляйоша не було сили.

Ляйош розказував дїтям річи дуже займаючі. Про край рідний та про давну бувальщину. Від него довідались дїти, що се за край той словацкий, та яка була его доля в минувшинї. — Слова: „Словак“, „Словаки“ раз на раз котились з уст учителя, та вбивались твердо не тілки в голови малих слухачів, а ще крішше в їх молоді серця разом з ідеєю про бременні кривди, які віками терпів „Словак“ від своїх ворогів.

Дїялось се під хвилю доби відродженя.

Гурбин, Калїньчак, Годжа та братя Штури пустили у сьвіт перші книжки (письма) свої, і задумали видавати першу часопись словацку.

Всї ті письма мав Ляйош. — Час від часу прочитає він дїтям деяку повістку Калїньчака, або поезию Штура, а дїти слухають — слухають, наслухатись до сита не можуть, та летять опісля до школи невинно.

Но не всїм се до вподоби, а до сих тупаків належить і Франко. — Він слухає та не чує.

Ось Ленка чимало вже навчилась поезий Штура та Гурмана на память — а Франко ледви і знає, чи вони що небудь писали.

Ленка полюбила науку, а за сим чує любов і до учителя, немов то з вдяки за дізнані радости душі. — Коли було батько спитає:

— Щож та Ленка? Не крутить Ляйош за вуха? — вона відкаже здивована: „о! о! та-ж він такий добрий!“

От і велика була для неї радість, як еї батько раз велїв запросити Ляйоша на обід на недїлю.

Було се в р. 1845. — Дата ся не без значіня. — Ленка числила тодї як раз 14 лїт та ґаздувала вже як слїд. Порядкувала в обох кімнатах, що з них складалась хата, та помагала кухарці приряджувати ґуляш, наприкад та га-

той ґордийский узол лишаємо авторови до розвязаня.

Ми пояснили тільки д. авторови річ і радимо, коли би в друге брав ся за такі статї, то перше перечитати відповідний материял, єсли хоче ся брати до писаня. Але ми маємо надїю, що ш. автор не має сьміливости до працї, й тому не буде забирати ся до розвязаня питань, які не підходять під силу єго ума. Що до осіб, то ми спорити не будемо, бо робота їх звісна вже усїм й вони мають задоволенє в тім, що роблять, а їм байдуже, чи — „sie werden als recht kleine Episodenmänner eine sehr bescheidene Ecke in der zukünftigen ukrainischen Geschichte einnehmen“, чи вони стануть — „die ersten“. Коли ті люди стануть тільки „Episodenmänner“, то ш. автор, підхлїбляючи нам, сам каже, що у нас будуть ще більші люди. На тих ми ждемо, а поки що нам теперішні дорогі.

Подїї в Росиї.

До нарад над проєктом Булиґіна покликано онодї і кн. Сьвятополк-Мірского. Князь виголосив двогодинну бесїду, яка цареви подобала ся і він згодив ся на пропозицию Мірского покликати до дальших нарад кількох визначних земцїв і учених. Покликанє Мірского до нарад викликала в Петербурзї в кругах буржуазиї і шляхти добре вражінє. За принятєм проєкту Булиґіна заявили ся вел. князї і часть мінїстрів. Друга часть мінїстрів заявила ся за репрезентациєю клясовою. Тілько Побєдоносцев заявив ся з 2 своїми товаришами проти конституциї в якім небудь видї.

В Петербурзї збунтувало ся 300 вояків полку ґвардиї, жадаючи лїпшої страви і иньших річий. Всїх їх арештовано, як також увязнено їх цивільних дорадників. Говорять, що 6 полків війска змобілїзованого в Петербурзї будуть вислані до королївства польского для сповненя обовязків полїцийних. З Новоміньска доносять, що війско в борбі з людностию убило 36 осіб, в тім числї 6 малих дївчаток. Підчас остатних розрухів в Черкасах (ґуб. Київска) знищено 200 домів і 150 крамів. 30 родин в нуждї. Шкода виносить 40.000 рублїв. Перед двома тижнями почала служба желїзнича на желїзници варшавско-віденьскій уживати на підставі звісного царского указу в урядованю мови польскої. Заряд желїзницї, а особливо дир. Лапчиньский підняли з початку крик, почали їздити в Потербург, прийшли заборони, а коли перзонал желїзничий не уступив, розіслано нинї обіжник до всїх виділів желїзничих, яким допускає ся язик польский на білєтах, на вивісках, на стациях, в оголошенях желїзничих, квітах баґажових, фрахтах і в розмові з публикою. Що знов до уживаня язика в урядованю внутрішнім і кореспонденциї, то прийде ще осібне розпорядженє мінїстерства. З Петербурга компанія ґренадиєрів не хотїла вирушити на поле війни. Засуджено єї на розстрілєнє. Перед страченєм відчитано їм вирок, що они допустили ся зради на річ Японії. В зарядї акцизи в Петербурзї викрито мілїонові дефравдациї. „Русь“ доносить, що 12. с. м. має бути оголошена амнестия для полїтичних переступників. Цар мав згодити ся на утворенє намісництв в Фінляндиї і Польщі. З Симферопільскої вязницї утїкло 13 полїтичних вязнїв; директора тої вязницї потягнено до одвічальности, бо підозрівають єго, що він дав ся підкупити социялїстам. З Петербурскої школи юнкерскої (учить на офіцерів) розіслано не давно масу відозв революцийних до війска. Тепер удало ся комендантови школи викрити тайну друкарню, в якій ті відозви були надруковані, а яка містила ся в аптицї школи.

Убийник ґр. Шувалова, Куликовский засуджений на смерть через повішенє. Цїкавий доказ, як розріс ся дух бунту в війску російскім сьвідчить вість з Люблина: Іменно комендант тамошної бриґади ґен. Ремич явив ся онодї перед фронтом 71. полку піхоти і повідомив полк, що 14. корпус, до якого і згаданий полк належить, назначено до Манджуриї, що він однак сам від'їхати з полком не може. Тодї з рядів відізвали ся оклики: „Лайдаку, тхоре!“ Розлючений ґенерал прискочив з револьвером в руцї до капраля найблизшої роти і закричав: „Говори сейчас, хто з твоїх людий кричав!“ Капраль відповів: „З нашої компанії нїхто ся не відізвав“. „Брешеш!“ крикнув ґенерал і застрілив капраля. Розлючений однак не вдоволив ся тим і хотїв ще раз стрілити до трупа, але дрожачи зі злости хибив і трафив капітана компанії, убиваючи єго на місци. Тодї виведені з рівноваги жовнїри з не буваною лютостию кинули ся на ґенерала і розшарпали єго в кавалки. Тодї полковники 71. і 72. полку спровадили на збунтованих козаків, а коли ті хотїли заатакувати піхоту, піхота стрілила і 130 козаків впало трупом на місци. Коменданта 72. полку пострілили власні люди і єго раненого завезли до дому офіцири. Доперва прибувший слїдуючого дня ґенерал Смірнов, шеф дивізиї вспів по довгих короводах і просьбах випросити від жовнїрів розшарпані останки тїла ґенерала Ремича. Адвокати Вінавер і Радічев виступили іменем редактора „Сина Атєчества“ зі скаргою цивільною проти предсїдателя комітету цензури Воршева, який цензурує той дневник, о відшкодованє за страти, які поносить ґазета задля частої конфіскати.

Росия й Японія.

Нинї починають ся мирові переговори між японьскими а російскими мировими повновласниками. Формальні представленя вже відбули ся. Повновласників одного і другого краю витали Американцї вистрілами арматними, а по представленю їх Русвельтови і взаїмно собі, відбуло ся спільне снїданє, на якім Русвельт виголосив ось який тоаст. „Вношу тоаст, на який не буде відповіди; прошу панів вислухати єго в мовчанцї і стоячи. Пю на щастє обох володарів і обох великих народів, яких представителї ту на сїм корабли стрінули ся. Сподїю ся щиро і молю ся о то, щоби в інтересї не тілько обох тих держав, але в інтересї цїлої людскости був заключений між Вами як найскорше справедливий, а треваний мир“. По снїданю делеґати від'їхали до Portsmouth. Конференциї Віттого з капіталїстами випали для него добре. Двох з них годить ся дати Росиї мілїонову пожичку на всякий случай, а всї годять ся дати навіть найвисшу пожичку на случай заключеня мира.

На поли борби дістали команданти армій оперуючих проти Владивостоку наказ роботи форсувати. Натомість в Манджуриї панує безпереривно позірний і загадковий застій.

На Сахалїнї піддали ся дня 31. липня Росияни в числї 3.200 вояків з 90 офіцирами і головним командантом, який подає за причину здачі гуманїтарні мотиви. Іменно каже, що Росияни не мають средств для осмотрюваня ранених, отже зі взглядів гуманїтарних просять о закінченє борби, годячи ся на условини, поставлені Японцями т. є. на видачу актів цивільної і полїтичної адміністрациї острова, видачу амунициї, запасів воєнних і т. д.

Послїдні вісти доносять, що Японцї увільнили всїх засланцїв російских, які мешкають на Сахалїнї, позваляючи їм на виїзд, де хотять.

Полїтичний перегляд.

Австрия. З Відня доносять, що правительство приступило вже до виповненя своєї обітницї з 7. лицня с. р., що обійме певну скількість желїзниць льокальних на власність державну. Іменно правительство виготовило візванє до предприємств тих желїзниць, щоби они визначили своїх повновласників до пертрактаций. Що до желїзницї північної, то до єї предприємства вилагоджено також візванє, щоб оно подало цифрово претенсию, яка після єго думки мала би бути підставою пертрактаций, а також, щоб подало цифри що до обнятя правительством в разї удержавненя желїзницї півн., також иньших предприємств гірничих і т. п., які тепер становлять власність товариства півн. желїзницї. Від вислїду переговорів з тими репрезентантами желїзничих предприємств буде залежати, що правительство уложить ся з ними в мирній дорозї, чи в виду їх завеликих жадань вступить на дорогу права з покликанєм ся на приписи контракту. А тимчасом за час пе.

лушки. — Комнату причепурила; стіл накрила білою як сніг скатертию, доглянула і в кухни всего, поклала на стіл боклачок вина переднього та фляшку квасної води ну тай ждала гостя. — Ляйош не дав на себе ждати, прийшов в сам час. На дворі ще повитав єго старий Журбай та і сьміяв ся здорово, а се мало означати єго вдоволенє, що гість не дав на себе ждати.

— В сам час приходить — сказав. — Стіл накритий, а обід готовий.

— А до обіду приніс я приправу — відказав Ляйош. Коли се казав з очий єго сїяла радість велика.

— При столї будемо веселї — додав — а веселість при їдї се запорука доброго здоровля.

— Се річ звісна — притакнув Янош — ну і яка-ж то ся твоя радість?

— О... О.. — відповів педаґоґ — виймаючи ізза пазухи та розкладаючи часопись, що на нїй була значна напись „Narodne novine“... О!... О!... — повторив.

На лици єго яснїли на переміну то радість велика то гордість ще більша.

Старий глянув, цокрутив вуса, відкашельнув та забурмотїв:

— Но... но... но...

Не втропав він властиво, чому іменно Ляйош так радує ся, та і не входив в се близше. — Гладив вуса; бурмотїв під носом, погрюкуючи та з укоса спозирав на часопись.

Ляйош цїлий в радости говорив дальше:

— Ось і почалось нове словацке житє. Є у нас на конець своя власна часопись, свій таки свій орґан. Ось нам сьвідок живий, щоб сьвітови сказати: Ми є, ми живемо. — Правда п. Янош, Ви запренумеруєте „Народні новіни“?

— А що то запренумерувати?

— Пішлете почтою 10 фльоренів, та листонош ме Вам точно приносити часопись до дому.

— А так! а так — підхопила Ленка, що мовчки, задумавшись, прислухувалась розговорови батька з учителем, та на сего послїдного пильно глядїла.

— Буду Вам батеньку в голос читала. Ось що.

Старий не противив ся донцї. — От і засїли до обіду. За обідом росказував Ляйош про братів Штурів, та про значінє рідного друкованого (печатаного) слова.

Се саме, що у нас є вже власний друкований дневник, значить те саме, як коли-б ми з Мадярами виграли бій славний.

— З Мадярами? бій? — здивував ся старий Журбай.

— Се так каже! Ми з ними воюємо о наші права, та в тій борбі заняли ми певне становиско. „Вже они нас звідси не випруть!...“

— От не кажи — відрубав Янош. — Під Австерлїц заняли ми було тоже становиско, а такой вигнали нас звідтїля Французи. — Стояли ми — тямлю се гаразд — під лїсом. — Так лїсок — а так ми... цїлий полк — кайзер-гузари... terem-tiszem! — гукнув. Праве крило швадрона, а перед нами канони, зашвенкували „rechts um“ та глядимо... а та...?

Та почав старий свою любу балачку. — За обідом говорив, а Ляйош пильно слухав. По обідї забрав гостя у сад, частував вином з водою, та оповідав дальше. — Попав на свого „карого“, — та розжалобив ся. — Ледви під сам вечір вирвав ся Ляйош домів, а старий промовив до Ленки:

— О се мудрий чоловік — такий мудрий! Проси-ж єго, щоб і на другу недїлю прийшов на обід.

Другої недїлї Ляйош відказав ся прийти, та пішов до нього сам старий Янош і насильно до хати привів. Знова розказував свому гостеви про всякі битви, про свого „карого“, а в кінци заповів: Стрібуй не явить ся якої недїлї, та в... terem tiszem по гузарски до стовпа привяжу.

— Зі мною не дрись — шуткував — і мене до стовпа вязали, а на спинї бували слїди від желїзного ляштока.

Справа уложилась так, що Ляйош став що недїлї приходити до старого Журбая. — Бували часом і другі гостї, між иньшими часто Франко там обідав, а тодї старий гузар мав двох уважливих слухачів. — Та Франкови щораз більше подобалось те, що розказував старий про Гузарів як те, що говорив учитель про Словаків. — Ось се немов стало узаконеним ладом, не стало і тодї, як Ленка перестала ходити до школи, научившись вправно читати, гарно писати, несогірше числити та горячо любити Словаків. А улицетворенєм Словаків був для неї Ляйош Штур. На тім улицетвореню і кінчила. Дальше чутєм не сягала. Словаки се єї братя, всї другі люди лиш ближні. Серед других людий — розуміє ся у неї — Мадяри стояли все ще на першім плянї. Ненависти до них ще не чула — та чула жаль глубокий, хоть поки що і сего жалю ще не розуміла гаразд. Се одно було для неї ясне, що вона Словачка. Не мала сего чутя з батька, бо сей не звав себе нї Словаком нї Мадяром, а просто гузаром. — „Словацтва“ набралась дївчина від учителя, а єго се була справа, що почула жаль до Мадярів. Звідсїля і взяла ся у Ленки симпатия до учителя, та вона не спиняла спокійної натури дївчини в горячійшім чутю Франка, якого вважала блисшим чим „ближний“, блисшим чим брат. Знала-ж вона, що за яких 2—3 роки, коли Франко відбуде мандрівку та визволить ся на майстра в батьківскім ремеслї, їх получать в супружестві. Се була для неї річ доконечно рішена, без можности апеляциї, ну і не противила ся тому, приставала на се радо. Та що і закине Франкові? Що в школї не конче гарно вчив ся? Ну се річ єго, що не знав чи він Словак, чи Мадяр? — в сїм подібний до єї батька. Та хлопець з него бравий, зуховатий, проворний. За Ленкою готовий він хотьби з цїлим сьвітом бити ся, готовий витовчи зуби соткам голтїпак.

От і ждала Ленка на супруже з Франком, як жде ся чогось певного, неминучого з нинї на завтра. Нїчо постороннього не мішало єї в сїм спокійнім дожиданю, доки не прийшов рік 1848.

(Дальше буде).

реговорів буде ся правительство старати довести до кінця праці над реорґанізацию желїзниць державних, яку заповів свого часу бар. Ґавч.

Недавна гостина німецкого цїсаря в Копенгазї у даньского короля, стала ся тепер предметом широкої дискусиї полїтичної. Що цїсар не без причини їздив до столиці краю, то річ певна. В диппьоматичних кругах говорять, що цїсар просто лиш з доброти серця їздив до Копенгаґи, щоби віддати честь короледи, котрого він дуже почитає, але ширший сьвіт полїтичний вірить і припускає, що небавком вийде на верх правдива причина. Кажуть, що причиною є заповіджені маневри анґлїйскої фльоти на балтийских водах. Говорять знов, що гостина цїсаря стоїть в звязи з кандидатурою кн. Кароля даньского на норвеский престол. Князь Кароль — як кажуть — був би не від того, але справа ще не певна, бо Норвежцї все ще стоять при своїм бажаню, щоби королем у них був хтось з роду Бернадоттів.

Телеґрами „Буковини“

із дня 8. серпня 1905.

Петербург. Командант Владивостока зі взгляду на облогу, приказав усїм заграничним купцям опустити місто, декотрим тільки позволив лишити ся в Хабаровску.

Портсмут. Французка фльота прибута тут. Анґлїйска привитала еї як найсердечнїйше.

Портсмут. Вітте прибув вчера.

Шпремберґ. В наслїдок удару двох поспішних потягів межи Шпремберґом а Шлайфе, вискочило з шин 4 возів пакункових, 5 особових. В більшій части розбиті, майже 20 осіб убитих на смерть, а 5 тяжко ранених.

НОВИНКИ.

Чернівцї, 8. серпня 1905.

Подяка. Всім Вп. Другам і Знакомим, що повитали наше вінчане телеґрафічними, чи письменними ґратуляциями, висказуємо отсим найсердечнїйшу подяку. — *Стефанїя й Сильвестер Яричевськї* в Кіцмани.

Руска народна забава зі сьпівами, деклямациями й танцями при участи глиницкої музики й сїльских січових музик відбудеть ся в недїлю дня 13. серпня в Садаґурі в цїсарскім огородї (мійскім парку). Комітет забавовий доложив всяких можливих старань, аби ся забава випала під кождим зглядом вельми величаво. Проте надїємо ся, що кождий, хто явить ся на тїй забаві, не пожалує сего. Забава розпічне ся точно о 2-ій годинї по полудни походом „Січий“ з прапорами і музиками. Вступ від особи для селян 10 сот., для міщан 30 сот., для інтелїґенциї 1 кор., фамілїйна карта 2 кор. Карти вступу можна дістати в торговли п. Ґрищука в Садаґурі й при касї на місци. Осібних запрошеяь не висилає ся. Вільні датки приймають ся з подякою. Чистий дохід призначений на бідних руских школярів. В разї непогоди відбудеть ся забава дня 3. вересня 1905. До ласкавої участи запрошує уклінно всїх без ріжницї нациї. Прихід стороньских „Січий“ пожаданий о 12-ій годинї в полудне. Евентуальні бажаня кошових просить ся зголосити до торговлї пана Ґрищука. — *Комітет.*

З Луки доносять нам: У нас є жінка Марія Книш. Вона, римокатоличка, віддала ся за православного Николу. При виводї зажадав від неї панотчик Корнило Тимович з Дзвинячки курки, пару колачів, гуску соли і 40 сот. Коли Марія не дала жаданого, вигнав еї душпастух з церкви і грозив, що кождий раз вижене з церкви, кілько разів вздрить. Ось ученик Репти — гарний наросток науки своего верховоди. Він мабуть забув, що з церкви єму нїкого не можна виганяти. Ми будемо такі добрі, та займемо ся блище особою того панотчика, щоби не жалував ся, що про него і про его подвиги на церковнім поли люди забули. — Таких то сподвижників видає румуньска консистория, а кацапи у своїй безличности ширять брехню між народом у „Народній зРадї“, що ось „Украинцы“ ширять унїю, а може ще й католицизм, коли їх панотчики відкидають своїх вірних від православної церкви, своєю нахабностию та ненажерливим жолудком.

В Пруті утопив ся вчера вечером 10-лїтний Танаско Голодриґа з Білої. Трупа по пізнаню родичами видано їм.

Оповістки, іменованя і т. п.:

Від екзекутивного комітету руского учительства на Буковинї. Перше засїдане отсего комітету відбуло ся дня 6. с. м. в Чернівцях в „Народнім Домі“. Докладний звіт засїданя появить ся незабаром в часописях. Отсею дорогою завзиваємо всїх руских учителїв буковиньских, щоби у всїх справах, а передовсїм в разї несправедливого трактованя зі сторони шкільних властий удавали ся до екзекутивного комітету на адрес президента сего комітету: *Корнила Данилюка*, над'учителя в Берґометї н./С. — *Президия Е. К. Р. У. на Буковинї.*

На „Народний Дім“ в Кіцмани вплинули жертви від слїдуючих добродїїв: п. Сидір де Томоруґ, учитель із Валяви 10 кор., п. др. Теодот Галїп 5 кор. і п. Андрій Зибачиньский, надуч. із Горошівцїв 5 кор. Чистий зиск із концерту устроеного тов. „Кіцманьский Боян“ в честь нашого поета бл. Сидіра Воробкевича 100 кор. — Всїм жертводавцям сердечне спасибіг! — За тимчасовий видїл „Народного Дому“ в Кіцмани: *Ілия Семака*, голова. *Денис Евстафієвич*, касиер.

Виказ жертв на „Руску Бурсу“ в Кіцмани в місяци червни і липни 1905. року. Вкладки місячні зволили ласкаво зложити: п. Володимир Григорович 4 кор., п. Андрій Зугаєвич 4 кор., п. Шадковский оплату за бурсака Дребота 8 кор., п. Евгенїй Мінтич 6 кор. 3 сот., п. Сидір Томоруґ 2 кор., п. Евг. Павнел 2 кор. 3 сот., панї Оля Руснак 6 кор., п. Ілия Семака 4 кор., панї Параскева Прокопович 4 кор., п. Серґій Шпойнаровский 4 кор., п. Кирило Окуневский 6 кор., о. Апольон Сїмович 4 кор., п. Ілярій Стратичук 4 кор., п. Евгенїй Жуковский 4 кор., п. Матей Григорович 4 кор., п. Осип Бурачиньский 4 кор., п. Іван Никоряк 2 кор., п. Остап Попович 2 кор., п. др. Лев Воєвідка 2 кор., п. Віктор Івасюк 4 кор., п. Осип Пастушиньский 4 кор., п. Денис Евстафієвич 4 кор., п. Михайло Кракалїя 2 кор., п. Сильвестер Яричевский 2 кор., п. Дм. Падура 4 кор. і п. Василь Лїкперда 2 кор. Датки зложили слїдуючі добродїї: о. А. Сїмович складка в Станїславові 22 кор. 80 сот., п. Іван Мандичевский із Шишківцїв 20 кор., п. др. Теодот Галїп 5 кор., п. Василь і Ольга Радик із Дорошівцїв 6 кор. і господар Ґеорґій Варварук із Оршівцїв 1 кор. — Видїл бурси складає на сїм місци всїм добродійкам і добродїям, котрі спомогали наше молоде товариство, чи то грішми, чи віктуалами в минувшім шкільнім роцї, прилюдну подяку і щиросердечний спасибіг! — Просимо всїх щирих господарів, нашу патріотичну інтелїґенцию як і всї товариства, щоби нашу бурсу спомогали грошевими датками і натуралїями! — За видїл „Рускої Бурси“ в Кіцмани: *Ілия Семака*, голова. *Денис Евстафієвич*, касиер.

Із ц. к. II. державної ґімназиї в Чернівцях. Директор того закладу, Корнило Козак розпочав відпустку дня 25. липня і поверне 28. серпня. Заступство повірено проф. др. М. Сеґальови.

Президент краю призначив на власну просьбу прав. концепіста д-ра Володимира Висоцкого з Кіцманя до староства в Чернівцях.

Посмертні вісти.

Катерина Орелецка, учениця III. року учит. семинара упокоїла ся дня 6. серпня по довгій і тяжкій недузї в 19. роцї житя в Лужанах, де і похорони еї відбудуть ся дня 8. с. м. о 9ій годинї рано. В. е. п.

МАЛИЙ ФЕЙЛЄТОН.

Спомини з провінціональної сцени.

Переписав *Іван Захарко.*

(Конець).

Вусик, що лиш засїяв ся менї, а радше потемнїло поле під вус — обголив до чиста. Як „артистови“ носити вус? Сором. Лице очевидно повне, скривив, зморщив як лиш можна було фацияту з него зробити, аби було подібне що найменьше до малпи, ну, і чого менї треба. Актор, тай вже.

Та з початку, доки ще були гроші, річи, біле, годинник, було яко-тако. Ба, навіть акторске жите так подобало ся менї, що не міняв би его за не знати що. Але минуло три місяцї, гроші щезли, річи заставив, годинник продав, остала ся лиш маленька „ґажа“ о скілько можна еї „ґажою“ назвати — бо аж 15 злр. на місяць — та ще і то не разом. а на рати, в додатку ще й з неї треба було акторам заплатити — се все тепер склало ся на гарний образ нужди, в темних красках. Вдоволений, що став актором, що назвиско друковане на плякатї, хоч нераз довело ся менї виступати в нїмих ролях, я тим не зражав ся — все одно, чи я сказав що на сценї, чи нї, аби схарактеризувати ся і вийти на сцену. А з другої сторони голод млоїв мене так, що нераз гадав — от-от впаду на сценї — ну, але „штука“ того вимагала; хто хоче бути артистом, мусить жолудок гартувати. Для сцени, для „артизму“ треба з порожним жолудком ходити. І хоч як гірко приходило менї вчити ся ролї і грати голодному, однак здавало ся, що сцени я нїколи не покину. Тепер зачав я грати вже деякі меньші ролї — тепер саме були би придали ся менї гроші, бо звісна річ, що неголоден є веселїйший як той що два дни не їв — так не було анї гроший, анї убраня, словом, нїчо продати, нїчо заставити, а з театру не хочу забрати ся. Правда, з початку актори мене „шацували“ ну, й „поважали“, бо платив, тепер они вже „gut Freund“, бо я став таким самим „паном“, як і они. Зношу голод-холод разом з ними, вжив ся вже в те жите; як є, то пе ся, а нема, то обійде ся. По акторски.

Але нужда таки дошкулювала. І приходило на гадку, чи не дасть ся знов вуйка „натягнути“, аби дещо прислав, та вернути до дому. Та ба — як вертати? В друкарнях будуть з мене сьміяти ся — возьмуть мене на глум — що буде то буде, а я театру не покину.

Перейшло лїто — прийшла осїнь. Тепер, правда, поводжене в театрі лїпше. Пенсия навіть збільшала ся о 3 „ґульдени“ — та що з того. Я жию по акторски. Маю, забавлю ся, а про загортку, або „кацабайку“ на зиму анї менї не снить ся. Театр, звичайно по місточках задержує ся так довго, доки є поводжене. В міру того як оно вже слабше, треба завважати, яка акторка є публикою люблена. Отже дає ся еї „бенефіс“. Значить, треба наймити фіру, она з яким будь актором сїдає на ню і їде в околицю по дворах, парафіях, фільварках і т. п. запрошувати на „свій бенефіс“.

Се властиво є директора „бенефіс“ — она, має з того лиш 20 проц. кромі ґажі. Але ся практика реперує поводжене перед виїздом і придержують ся еї ще й до тепер майже всї провінціональні театри. — От і наше поводжене було вже захитане; треба би виїхати та нема як — брак гроший на виїзд. Дав директор „бенефіс“ паннї П., бо она, в Тарнові „з'єднала“ собі публику, она з'уміє ще на послїдне представлене притягнути стороньских гостий. Але хто з нею поїде? Цїла дружина така „обшарбована“, що подабає скорше на гурток збанкрутованих „фаґасів“, чим на акторів. Всї не то що необголені, але дійсно майже голі. З усїх них ще я яко-тако трохи цїло виглядаю. Прийшла черга на мене. Я маю завтра їхати з панною П. з „бенефісом“. І знов сияю від щастя. Їхати, разом з акторкою — котра, правду сказавши, не була погана, навпаки, навіть аж надто принадна. І я, маю разом з нею сидїти на фірі. Щасте, не що!

Сїли ми на фіру, я прибрав міну скінченого артиста, з боку лиш глипаю на неї, правда і цьвікер засадив на ніс в чорній роговій оправі — от аби надати собі якоїсь акторскої поваги — поїхали. Та були ми може в яких десятьох „дворках“ — всюди гості обіцяли прийти, але білету нїхто не куповав. Сонце, спускало ся вже в долину, а ми обоє ще нїчо не їли. Она, не знаю, може і поснїдала, але я, як їв ще вчера рано, то і до тепер кромі папіросів не мав нїчо в ротї. Але за те я „артист“, за те їду побіч артистки. А се річ не малої ваги. Най другому удасть ся коло неї сидїти!

Над вечером, заїхали ми до якогось „дворку“, мабуть в околицю Домброви. Там застали ми старенького пана, який купив кілька білетів — мабуть з милостинї — оповідав, що якийсь его свояк також не хотів вчити ся, та повіяв ся десь до якогось театру і став „білим циганом“ — та й до тепер не знати де він є.

Жалував нас той пан, переконуючо вговорював в нас, що театр нїчо не варта, а врештї просив, аби ми сїли і попідвечіркували. Служниця принесла каву, булку, масло, я аж наново народив ся, як уздрів, що на столї є щось до „спусканя“. Так моя товаришка, відказала рішучо, що не будемо нїчо їсти, бо саме перед хвилею ми по обідї, уклонила ся... і вийшла — а я за нею. Як менї маркотно зробило ся за підвечірком — сего я вже не годен описати. Їдемо дальше. Що я витерпів через дальшу дорогу від неї, що заявив охоту їсти підвечірок, чого не наслухав ся — крий Боже. Після еї „казаня“ і переконаня, я поповнив проступок, що яко „актор“ дав пізнати в приватнім домі, що я є голоден.

О пів години пізнїйше, були ми знов в иньшім дворі. На зустріч нам, вибіг молодий, може трийцятьлїтний, пристойний мущина. Сердечно привитав ся з нею, поцїлували ся, підвів еї до „палацику“, а я — як дурень лишив ся на возї. Не можу доглупати ся, чи се еї брат, чи хто він такий.

Вийшов льокай з червоними фаворитами, казав менї також йти в середину. В покою, застав я вже мішанину на столї, горівку, булки і т. п. „провіянти“.

„Пришлюсував“ бим до того з милою охотою — так годї. Бою ся еї — буде знов машкарити. Але молодий панок сам подав менї „чемний“ стакан горівки один, а відтак другий. Випив я, а горівка, як не була оковитою, то найменьше спіритусом. Хотів дещо перекусити — та... впав і не знаю, що дальше стало ся.

* * *

Другої днини, пробудив ся я в покою на канапі. Голова, мало не розскочить ся. Не було і дивоти; два дни не їв, а передше також два або три дни — тепер вляв в себе два великі стакани спіритусу — змлоїло, за серце стисло, впав. Не можу нїяк собі нагадати, що зі мною дїє ся, де я є і звідки я тут взяв ся. Міркую собі, чи я вчера по представленю, де не запив ся — де-ж я є? Не знаю, хоч в лоб стріль — чи се готель, чи приватний дім, але глипнув я на черевики. Се що? Мої черевики „виґлянцовані“. Що-ж се за переміна? Звідки я, приходжу до „чищених черевиків“? Сам в себе не вірю, чи то я і не знаю, де я є.

Нараз відчинили ся двері, а в них висока стать льокая з червоними фаворитами відразу пригадала менї, що зі мною стало ся — відразу стало менї ясно все, а все.

Схопив я ся з канапи — і „добрийдень“ кажу єму, кланяючи ся. „Добрийдень“ — відповів досить холодно і поставив менї каву. — Пане! — засоромлений кажу до него по хвилї — скажіть менї, чи та панї, з якою я вчера тут приїхав, є ще, чи від'їхала?

— Хиба від'їхала — відповів досить глумливо — та-ж ви еї „нарочно“ привезли до пана управителя.

Ось тобі й на. Я чую себе артистом, а він бере мене тут хто знає за що.

Кави вже я не пив. За хвилю вийшла моя товаришка з управителем; я его не перепрошував, анї за „гостину“ не дякував, а чекав тільки хвилї, аби борше сїсти на фіру і поїхати.

Що я знов вчув від неї по дорозї, що то через мене она мусїла аж ночувати тут, бо я „еї сорому наробив“ — впив ся і т. д. і т. д., о тім нема що говорити. Слухав я те все — казала в театрі сказати, що не у того молодого, але у того старого пана ми ночували — але як назвала мене „смаркачом“, се слово так обидило мене, що як лиш приїхали ми до театру, я таки того самого дня, по просту втїк зі сцени, і пішки пустив ся з Тарнова до Львова. Що буде, то буде, а в театрі таки вже не буду. Як мене, з таким посьвяченем „артиста“, називати „смаркачом“. До друкарні не пішов, сором було менї — а за те вступив до 30. полку піхоти. Ось тобі анґажма на 3 роки.

* * *

По війску, в якім дослужив ся степеня „Gemein-а“, знов був я в театрі. Чого не коштував, чого не зазнав?!

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, улиця Головна-Енценберґа ч. 3.

Поручає яко случайну продаж, найбільший вибір лїтних артикулів по знижиних цїнах.

Парасолї від сонця, чисті шовкові з наймоднїйшими ручками. Чорні En tout cas (ґаранция через один рік,) у всїх модних красках. Циґарниці і прочі подібні артикули після послїдної моди. Парасольки дитинячі, парасолї від дощу, для панів, пань і дїтий, ріжного рода

Капелюхи. Самостійна продаж капелюхів з ц. к. надвірних фабрик капелюхів І. Г. Іта у Відни, і Осипа Піхлера і Синів в Ґрацу. Landstätter & Söhne у Відни. Найбільший вибір капелюхів іабіґа, найліпшьодену плїшу і т. п. в ржних фасонах. Найших і найдешевших фабрикатів з фільцу, Цилїндри і кляки після найновійшої моди.

Артикули до подорожи. Найбільший вибір валїзок, куфрів, пуделок, ташок, клунків і ремінців до пакованя, касет, циратових мішочків, нецезарків, пледів, мішків на біле дамских мошонок на дорогоцїнности і т. д.

Що року горять хлопскі мілїони неасекуровані!

Товариство взаїмних обезпечень (—)

„ДНЇСТЕР“

••• у Львові, Ринок число 10, •••

одиноке руске товариство асекурацийне

обезпечає будинки движижимости, збіже і пашу на случай пожеж. **По пожарі виплачує „Днїстер“ зараз відшкодованя**; оцїнку щкід переводить разом з місцевими членами; через 11 лїт виплатив „Днїстер“ відшкодовань **т сумі 5 мілїонів 340 тисяч Корон.**

Фонди „Днїстра“ виносять (з кінцем р. 1904) **сAму 1,183.874 Кор.** і уміщені суть в цїнних паперах.

В „Днїстрі“ єсть **обезпечених** більше **як 300.000** будинків. На покрите хат черепом дістають члени „Днїстер“ позичку в Товаристві кредитовім „Днїстер“.

Полїси „Днїстра“ приймають ся при всїляких позичках в Банку краєвім, касах ощадности і касах сиротиньских.

Чистий зиск по скінченім ропї звертає ся членам в лїтах 1901—1904 звернув „Днїстер“ членам 284.857 Кор; (за лїта 1900 до 1902 по 8% за 1903 р. 5% премії).

Аґенциї „Днїстра“ находять ся у всїх містах і більших селах і треба подавати обезпечене через аґентів; господарі письменні повинні старати ся о аґенциї „Днїстра“ в таких сторонах, де иньші аґенти „Днїстра“ не робять. **Аґенти „Днїстра“** заробили вже провізиї 662.807 Корон.

На житє обезпечайте ся тілько через „Днїстер“ в Товаристві Крак: свою провізию від сих обезпечень дає „Днїстер на рускі добродійні цїли.

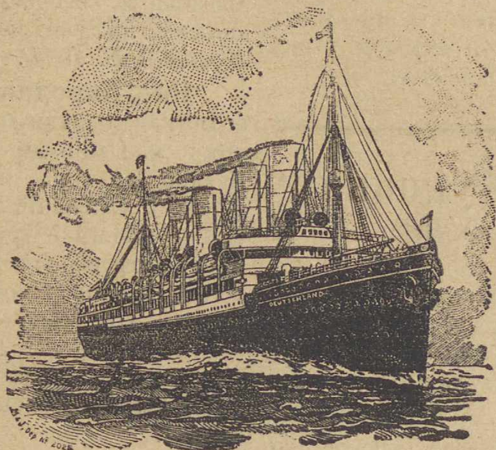
Стережіть ся огня і асекуруйте ся в „Днїстрі“!

Покривайте свої хати черепом (дахівками)!

„Днїстер“ припоручили Превсьв. Епископскі Ординарияти.

Hamburg—Amerika Linie

Проста переправа без пересідання.

Знаним із своєї скорости почтовим і поспішним кораблем т. зв. Doppelschrauben Schnelldampf.

З Гамбургу до

Ню-Йорку, Канади, Бразилії, краів Ля-Плята, Полудневої Африки і Східної Азиї.

Парівцї „Гамбурґ—Америка“ лїнії відзначають ся тим, що суть заосмотрені в знаменитий харч, чисті каюти, і пасажири їдуть ними скоро і безпечно.

Видача карт до всїх стаций Сполучених держав і до Канади

Близші условя удїляє охотно

ҐЕНЕРАЛЬНА АҐЕНЦИЯ ДЛЯ БУКОВИНИ.

57 (5—5) Чернівцї, ул. Паньска 16.

КАНЦЕЛЯРИЯ

друкарнї товариства „Рускої Ради“,

отворена

в недїлю і сьвята від 1/2 11 до 1/2 1 год. попол.

Композициї Ярославенка

на фортепян

64 (—) „Любощі“ вальці по К. 1·50
І. Народний Марш„ К. 1·—

продають ся в книгарнї Г. Пардіного в ЧЕРНІВЦЯХ в Галичинї по всїх книгарнях.

Головний склад „Україньска накладня“ у Львові ул. Вроновска ч. 8. Чек конто 869-909.

Учебник рільництва

для шкіл рільничих і спорідненых закладів а також

до ужитку для практичних рільників

уложив

Евгеній Жуковский

директор школи рільничої на Буковинї практичний рільник.

До набутя в друкарнї тов. „Рускої Ради“ Чернівцї, ул. Петровича ч. 2.

Цїна 4 коронї.

При замовленях почтою, належить ся посилати 30 с. на порто. (—

Найлучше і вже випробоване средство на ревматизм єсть

NERVOL

аптика др. Ю. Францоза

в Тернополи.

Се є знамените усмиряюче средство до натираня против всяких ревматичних болїв, простудженя, ломаня костий, плечий гістця і нервових недуг. Прошу уважати на напись „Nervol“ і не принимати нїяких „Нервотонів“.

Цїна флякона **80** сот. 10 фляконів (флящоцок) **8** кор. з оплатою і опакованем. (—)

Г. ФАЙЛЕС

усувач нагнїток

Чернівцї,

ул. Руска ч. 8.

8 (—)

Помічник торговельний

пошукує місця. Може вести і бухгальтерию. Адреса: Гавриїл Гогол, корінний склеп а Кучурові великім.

67 (7—8)

Заряд друкарнї „Рускої Ради“

звертає увагу інтересованих, що всякі друкворти висилає **лиш** за попереднім надісланем належитости або за послїплатою.

Я, Анна Чіляк

58 (37—52)

завдячую власному винаходови помади, через котрої уживанє зріст мого волося дійшов до 185 см. довготи. Се є одиноке средство проти випадання волося, скінпляє і приспішає его зріст віддає великі прислуги панам, котрим йде о красні вуси і бороду, запобігає передчасному лисеню і сивїню, взагалї чудотворна ся помада вертає волосям так на голові як на бородї натуральну полискуючу бавру. Дїлає она однаково так у молодих як і стариків. Я уживала еї 14 місяців.

Цїна одного слоїка

1 зр., 2, 3 і 5.

Щоденна розсилка в цїлий ссвіт

за попередним надісланем гроший, або за послїплатою. Найлїпше замавляти просто з фабрики:

Анна Чіляк

Відень

I., Graben 14.

Головний склад в Чернівцях: **Шмід і Фонтін.**

Перша буковиньска

специяльна робітня обуви і ортопедичне заведенє

ІВАНА ДІКА

абсольвента майстерского курсу ц. к. технольоґічного ремесельного музея у Відни, і заприсяженого судового знатока

поручає

ВЕЛИКИЙ СКЛАД ОБУВИ

найновійшого крою для пань, панів і дїтий.

Замовленя виготовляєть ся сейчас з заграничних шкір.

При замовленях з провінциї пожадане, аби прислати з'ужитий черевик на міру.

Чернівцї

ул. Руска 11, а Філїя ул. Ратушева 17. (під „золотою Грушкою“).

5 (—)

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях.

За редакцию відповідає: Іван Захарко.

З друкарнї товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарка.